

Djurhemmet
Tigerharen

Information till dig som tar hand om *marsvin*

Hur marsvinet lever vilt - vad är de för djur egentligen?

Vilda marsvin finns i de sydamerikanska bergen. De lever i stora flockar på upp till 50 honor och 2-10 hanar. De bor i naturliga hålor, är främst nattaktiva och kan bli upp till tio år gamla. De jagas av många djur, även människor, och är därför ständigt på sin vakt för rovdjur.

Marsvinets föda

Marsvin ska ha ständig tillgång till hö eller gräs, och dessutom färska grönsaker eller frukt varje dag. Gott och nyttigt är persilja, äpple och vitkål. För att hålla de ständigt växande tänderna nedslipade behöver de något hårt att gnaga på, som grenar från fruktträd eller knäckebröd. Det finns speciella c-vitaminberikade marsvinospellets att köpa, men det går också bra att ge dem vanliga kaninpellets om man kompletterar med c-vitamintabletter för gnagare eller c-vitamintillskott i dricksvattnet. De ska dock bara ha max en matsked pellets om dagen då de lätt blir feta. Har man ett hö av bra kvalitet och mycket grönsaker klarar de sig bra utan pellets. Marsvin dricker ur flaska, men många föredrar att dricka ur skål, så erbjud gärna båda möjligheterna! Vattnet ska bytas ofta.

Att ta hand om marsvin

Marsvin ska alltid leva minst två och två. Ensamma marsvin får inte utlopp för sina naturliga beteenden som att prata, och ensamlevande marsvin mår inte bra och lever ofta kortare. De är nyfikna och aktiva djur som behöver mycket stimulans och förändring för att inte bli uttråkade. Det är också mycket viktigt att de får gott om motion. Ett bra sätt att göra deras bur roligare är att dela in den i olika sektioner med mellanväggar, så de inte ser hela buren på en gång. Mellanväggarna och den övriga inredningen kan flyttas om då och då så de får förändring. Dessutom behöver de komma ut ur buren och utforska nya miljöer varje dag. Istället för bur kan man bygga en inomhushage av tex brädor, 20 cm höga, eller kompostgaller, och presenning eller liknande på golvet.

Det går bra att ha marsvin utomhus så länge det är någolunda varmt. De kan vara ute ända ner till 10 plusgrader, eller ännu kallare om de har rikligt med halm. Frisk luft och dagsljus är bra för dem och ger motståndskraft mot sjukdomar. Däremot är det dåligt med fukt och drag, så regniga och blåsiga dagar ska de stanna inne om de inte har bra skydd ute. Inne som ute är det mycket viktigt att de har något lågt att gå under för att de ska känna sig trygga från faror som kommer uppifrån. De behöver inte ha särskilt höga staket på sin utehage, då de inte klättrar eller hoppar särskilt bra. Det är större risk att de klämmer sig ut under.

Marsvinets hälsa

Marsvin är väldigt stresskänsliga djur, och om de ofta är stressade blir de lättare sjuka. Glada marsvin håller sig friskare, så det bästa skyddet mot sjukdomar är en lugn men stimulerande miljö, gärna med utevistelse! Titta över ditt marsvin med jämna mellanrum; kolla att ögon, hud och tänder ser fina ut och känn över kroppen efter bölder och tumörer. De vanligaste sjukdomarna är angrepp av svamp och parasiter, diarré och tumörer.

Vad säger lagen om marsvin?

I djurskyddslagen står att alla djur som hålls i fångenskap ska skyddas mot onödigt lidande och ges möjlighet att bete sig naturligt. Det finns även särskilda föreskrifter om hur marsvin ska skötas som sällskapsdjur. Du finner dem på baksidan.

Ur Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2005:8, saknr L80) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby.

4 kap. Gemensamma bestämmelser för hållande av olika djurarter

1 § Djur som har behov av att vara tillsammans med andra djur ska hållas och skötas på ett sätt som tillgodoser dessa behov.

Allmänna råd till 4 kap. 1 §

Djur av arter som i vilt tillstånd lever i par, familj eller grupp bör hållas tillsammans med artfränder om inte djuret är så onormalt aggressivt mot artfränder att det finns en uppenbar risk för att det skadar dem.

2 § De djur som konstant visar eller vid upprepade tillfällen har visat aggressivitet, jaktbeteenden eller andra hotbeteenden mot andra djur får inte hållas tillsammans med dessa på ett sätt som kan medföra att de skadar eller stressar dem eller själva skadas eller blir stressade.

Allmänna råd till 4 kap. 2 §

Köttätande djur och djur som är eller skulle kunna utgöra deras bytesdjur bör hållas åtskilda på ett sådant sätt att de inte skadar eller stressar varandra.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

4 § Ett förvaringsutrymme ska vara utformat så att tillsyn kan ske utan svårighet.

5 § Ett förvaringsutrymme ska vara rymningssäkert.

Mellanrum i galler, nät och andra anordningar ska vara konstruerade och anpassade till djuren så att de inte kan tränga sig ut eller fastna. Material och infästningar i galler, nät och andra anordningar ska vara anpassade till förvaringsutrymmets storlek och till djurens storlek, styrka och eventuella gnagbenägenhet.

Utrymmen

10 § Ett förvaringsutrymme ska vara tillräckligt stort för att möjliggöra de rörelser och den motion som varje djur behöver.

Bottenmaterial

11 § Ett förvaringsutrymme ska vara försett med bottenmaterial och bomaterial om det behövs för att tillgodose djurens behov. Bottenmaterial och bomaterial ska då finnas i en för djurarten och djurens ålder tillräcklig mängd och vara av god kvalitet samt i övrigt beskaffat så att djuren inte kan skadas av gifter, mögel eller damm.

Inredning

12 § Ett förvaringsutrymme ska innehålla inredningsmaterial, som ger de klättermöjligheter, gräv- och gömställen, viloplats, och gömställen samt bad-, sim- och dykmöjligheter, samt varje djurart behöver för att kunna utöva sitt naturliga beteende.

13 § Utfodrings- och vattningssystem ska vara utformade, dimensionerade och placerade så att de medger ett för varje djur lugnt och naturligt intag av foder och vatten.

Klimat

14 § Djur ska hållas i ett klimat som är anpassat efter varje djurs behov och till djurhållningsformen.

Allmänna råd till 4 kap. 14 §

Förändringar av omgivningstemperaturen bör ske successivt. Ett djur bör inte flyttas mellan inomhushållning och utomhushållning när det medför stora temperaturförändringar för djuret.

Belysning

19 § I ett förvaringsutrymme ska det finnas god tillgång till direkt dagsljus eller artificiell belysning, så att djuret eller djuren kan utföra normala aktiviteter och beteenden och så att tillsyn och vård kan ske utan svårigheter. Ljusintensiteten ska regleras så att den inte orsakar obehag eller skada. Ljuset ska anpassas så att dygnet delas upp i dag och natt på ett sätt som motsvarar djurets eller djurens naturliga dygnsrytm.

Allmänna råd till 4 kap. 19 §

Albinodjur som saknar ögonpigment bör ha möjlighet att dra sig undan till skuggade platser och bör inte utsättas för en kontinuerlig ljusintensitet som överstiger 50 lux.

Buller

20 § Djur får inte utsättas för buller av sådan nivå och frekvens att det påverkar djurens hälsa menligt. De får endast tillfälligtvis utsättas för buller överstigande 65 dBA.

Tillsyn och skötsel

21 § Tillsynen ska ske på ett för djuren betryggande sätt och normalt minst en gång dagligen.

22 § Rengöring av ett förvaringsutrymme och byte av bottenmaterial, strömedel och bomaterial ska ske med sådana intervall att en god hygien upprätthålls.

26 § Djur ska ha daglig tillgång till foder. Foder ska vara av lämplig struktur, av god hygienisk kvalitet och tillgodose varje djurs näringsbehov.

8 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av kaniner och gnagare

Allmänt om hållande av kaniner och gnagare

1 § Gnagare, utom guldhamstrar, ska hållas i par, av samma eller motsatt kön, eller i grupp. Detta gäller inte om det finns särskilda skäl. Tidpunkten för, och tillvägagångssättet vid, sammanförandet av djur till par eller grupp ska väljas med hänsyn till djurens art, ålder och kön samt andra omständigheter, så att risken för osämja minimeras.

3 § Kaniner och gnagare ska ha tillgång till gnagmaterial.

Allmänna råd till 8 kap. 3 §

Gnagmaterial bör utgöras av hårda fodermedel såsom knäckebröd, råa rotfrukter, hö, färska grenar med bark eller dylikt.

4 § Kaniner och gnagare, som har en sådan lång eller ullig päls att de inte själva kan hålla sig rena, ska ges pälsvård.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

6 § Golv av halt material ska vara försett med halkskydd.

7 § Kaniner och gnagare får inte hållas på nätgolv. Detta gäller dock inte då djuren hålls i betesburar eller andra utrymmen med direkt kontakt med marken.

Bottenmaterial

10 § Burbotten i andra burar än betesburar ska vara täckt med ett för djuren anpassat strömedel.

Inredning

11 § Kaniner och gnagare ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö.

Allmänna råd till 8 kap. 11 §

En för sysselsättning berikad miljö bör innehålla material och anordningar att klättra på, hoppa upp på eller krypa under eller foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Grävande djur bör ha gräv- och gömställen och hamstrande djur möjligheter att samla foderförråd.

12 § Marsvin ska ha sådan inredning att de kan söka skydd.

Klimat

19 § Gnagare får inte hållas vid temperaturer som understiger 0°C. De ska alltid ha tillgång till en plats där de kan uppnå termisk komfort.

Foder

20 § Kaniner, marsvin, chinchillor och degusråttor ska ha fri tillgång till grovfoder såsom hö eller gräs. Förändringar av foderstaten till kaniner, marsvin, chinchillor och degusråttor ska ske successivt. Detta gäller särskilt vid övergång från hö till färskt gräs. Marsvin ska ges daglig tillförsel av vitamin C.

Allmänna råd till 8 kap. 20 §

Om flera kaniner eller gnagare hålls tillsammans bör fodret vara tillgängligt så att alla djur har möjlighet att äta samtidigt. Hö och slaget gräs bör ges i höhäck. Marsvin bör ges daglig tillförsel av vitamin C i form av tillskott i foder eller vatten, eller i form av C-vitaminrika grönsaker eller frukter. Om vitamin C ges i dricksvattnet bör detta bytas dagligen. Ett växande marsvin bör inta 1 mg vitamin C per kg kroppsvikt och dag. Ett vuxet marsvin bör inta 10 mg per kg kroppsvikt och dag, och en dräktig hona bör inta 30 mg per kg kroppsvikt och dag.